بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2019/HC-A/195
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ދައުލަތް (މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސް)
- އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތް: 1. ޙުސޭނީ މުޙައްމަދު، ސަވީނާ / ކ. ދިއްފުށި (A050866)
  2. ކ. ދިއްފުށި ކައުންސިލްގެ އިދާރާ، ކ. ދިއްފުށި
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:

އިސްފަނޑިޔާރު ހާތިފް ހިލްމީ

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ

ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

ނިމުނު ތާރީޚު: 10 ރަމަޟާން 1442 / 22 އޭޕްރީލް 2021

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު: 20 ރަޖަބު 1440 / 27 މާރިޗު 2019

<u>އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:</u>

- ނަންބަރު: 11/H-3-C/2019
- ނިންމި ކޯޓު: ހާއަލިފު ދިއްދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ޤާޟީ: ޙުސައިން ޝަރީފުއްދީން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު: 03 ފެބުރުއަރީ 2019
- ނިމުނު ތާރީޚު: 18 ފެބުރުއަރީ 2019

- <u>އިސްތިޢުނާފު ހާޒިރު ނުވުމުގެ ދަޢުވާ:</u> މި ދަޢުވާއަށް ފަސްޖެހިފައިވާ ސުވާލުތަކަށް ބަލައިލުމަށްފަހު އަދި ފަސްޖެހިފައިވާ އަދި ސަބަބު ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

ޙަޤާއިޤު:

1. މި މައްސަލައަކީ، މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ފައިސަލާ ނިންމާފައިވާ ގޮތާއިމެދު ހިތްހަމަ ނުޖެހިގެން، ދައުލަތުގެ (ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް ސަރވިސްގެ) ފަރާތުން އެ ފައިސަލާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފު ކުރުމުން، ތުހުމަތު މުދައްޢާޢަލައިހި ހާއި ކ. ދިއްފުށި ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ މައްޗަށް ދަޢުވާކޮށްގެން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތް:

2. މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ފައިސަލާ އަށް ބަލާއިރުގައި، އެ ފައިސަލާއާއި، ތުހުމަތު މުދައްޢާޢަލައިހިންގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ ކ. ދިއްފުށި ސްކޫލް ގެސްޓްހައުސް، ކ. ދިއްފުށި / ކައުންސިލްގެ، އަތޮޅު ޒާތުގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ ކ. ދިއްފުށި ކައުންސިލްގެ ގެސްޓްހައުސް ގުޅުން ދިނުމުގެ 14 އިންޗި ސްކޫލް ގެސްޓްހައުސް ކައުންސިލްގެ ގެޔާ ހަމައަށްދާ، އެ 14 އިންޗި ލިބިގެންދާގޮތަށް ތުހުމަތު ހަމަޖެހިފައިވާ ތުހުމަތު މުދައްޢާޢަލައިހި ޝަރީޢަތުގައި މިހާރުގެ މައްސަލައިގައި މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 55/H-3-C/2018 ފައިސަލާއާއިން ކޯޓުން ބުނެ ތަންފީޛުކުރުމަށް އެދި ތުހުމަތު މުދައްޢާޢަލައިހި ބޭނުން ފައިސަލާގައި ކަން އެނގެއެވެ. މާލެއަތޮޅު

ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 55/H-3-C/2018 ފައިސަލާއާއިން ކޮށްފައިވާ ހުކުމުގައި، އަބްދުލް ޙުސޭނުގެ އިޢުތިރާފުން، ރުޝްދީ މުޙައްމަދު ދަޢުވާކުރި ފަދައިން ފަރަހިން ކުރިފައިވާ ކަން ޝަރީޢަތުން ސާބިތުވާތީ، ދެ ގާތި ގޮތުން އިތުގެ މައްސަލަ ބައްޔަކުފުށްކޮށްދީފައިވާކަން ހ. ދިއްފުށި ކައުންސިލްގެ އިދާރާއަށް އަންގާ އަމުދުކޮށްފައިވެއެވެ. އެ ބުނާމ ތަންފީޛުކޮށްދިނުމަށް އެދި ރުޝްދީ މުޙައްމަދު ހުށަހެޅުމުން ބަލައިގަތުމަށް މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ފައިސަލާގައި، ހ. ދިއްފުށި ކައުންސިލްގެ އިދާރާގައި ފާހަގަވާ އިން ސާފުކޮށް ހަރަދުކުރާނަމަ މާލީ ތަނަވަސްކަމާއި އެފަދަ މަސައްކަތްކުރެވޭނެ ކުރާ މަސައްކަތެއްކަމުން ނަޒަރުން އެބުނުމަ ތަންފީޛު ނުކުރެވޭނެކަމަށާއި، އެ ބުނާމ ތަންފީޛުކުރުމަށް މާލެ ސިޓީ ޕޯޓް ސަރަޙައްދުގެ މަސައްކަތް އަމުދުކޮށްދިނުމަށް ހ.ދިއްފުށި ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން އެދިފައިވާތީ، ހ. ދިއްފުށި ސްކޫލް ގްރައުންޑް، ކައުންސިލްގެ ގްރައުންޑް ދަނޑުގައި ގުރުން އިމުގެ ސްކޫލް ގްރައުންޑް ގޮތުގެ އިތުރަށް ކަށި ކައުންސިލްގެ ގޮތުގެ އިމުގެ ހުރަހަށް ކަޑަން ފުރިގެން 14 އިންޗި އަށްވާ ކައުންސިލްގެ ގޮތުގައި ބޭނުންކުރާ ގޮތް ފުރު ތަރަހާ ހ. ދިއްފުށި ސްކޫލް ގްރައުންޑް ހ. ދިއްފުށި އެއްގަލަމަށް ސާފުކުރުމުގައި ގޮތުގެ ބޮޑު މިންވަރު ދިއްފުށި ކައުންސިލްގެ އިދާރާއަށް ގުޅިގެން ފުރަތަމަ ހަމަޖެހިގެންދާ ސަރަޙައްދުގެ މަސައްކަތް އަމުދުކޮށްފައިވެއެވެ. މިއީ އެ ފައިސަލާ އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ގޮތް ސާފުކޮށް ސަރަޙައްދުގެ ފަރާތުން މި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބަލައި އިސްތިއުނާފީ ފައިސަލާއެވެ.

މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނިންމުން:

3. މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ފައިސަލާ ނިންމާފައިވަނީ[1]،

[1] މައްސަލަ ނިންމި ފަނޑިޔާރު ޤާޟީ ޢަލީ ނަޞީރު.

"އިސްވެދިޔަ ބަޔާންތަކާއި ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކަށް ބަލާއިރު ހއ.ދިއްދޫ / ސަލީނާ ރުޝްދީ މުޙައްމަދު ގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީކުރެވިފައިވާ ހއ.ދިއްދޫ ސަލީނާ ގޯއްޗާއި، ހއ.ދިއްދޫ / ކައްސަނޫފަރު އަޙްމަދު ޙުސައިނު ގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ ހއ.ދިއްދޫ / ކަންސަނޫފަރު ގޯއްޗާއި ގުޅުން އިމުގެ އެއްކޮޅުން 14 އިންޗި ސަލީނާ ގޯއްޗަށް އަރާވާ ކައްސަނޫފަރުގޭގެ ފާރު ރާނާފައިވާތީ އެ 14 އިންޗި ބިމުގެމަތިން އެދި އަޙްމަދު ޙުސައިނުގެ މައްޗަށް ރުޝްދީ މުޙައްމަދު ހުށަހެޅި މައްސަލާގަ މިކޯޓުގެ ނަންބަރު 55/H3C/2018 ދަޢުވާއާއިން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރެއްވުމަށް އެދި ހއ.ދިއްދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ މިކޯޓުން ބެލިބެލުމުން ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން މިހުކުމް ތަންފީޒުކުރުމަށް ތަންވާ ފާރުނި އިންޖިނިއަރިން އިދާރީގޮތުން ފުރިހަމަ ކުރަންޖެހޭ އެންމެހާ ކަންތައް ފުރިހަމަކުރެއްވުމަށް ކައުންސިލް އިދާރާގެ ފާރުތަކާ އިންސާފުކޮށް ހަދައިދެވޭ ފަދަ މާލީ ތަނަވަސްކަމާއި މިފަދަ މަސައްކަތްކުރާ ކުރާނޭ މުވައްޒަފުންތަކެއް ނެތުމުން އެހުކުމް ތަންފީޒު ނުކުރެވިދަނީކަމަށާއި މިހުކުމް ތަންފީޒުކުރުމަށް ވާލީ ވަސީލަތް ސާވިސްގެ މަސައްކަތް އަދުރުކުރުމަށް ކައުންސިލް އިދާރާއިން އެދިފައިވާތީ މިއުޖޫރަ ދަޢުވާކުރުވާފައި އުޖޫރަތަކަކަށްވާތީ ހއ.ދިއްދޫ ސަލީނާ ގޯއްޗާއި، ކައްސަނޫފަރު ގޯއްޗާއި ދެމެދު ގުޅުން އިމުގެ ސަލީނާ ގޭގެ އިމުގައި ކަރާއި ކައްސަނޫފަރު ގޭގެ އިމުގެ ހުރަގެ ކަންނޭނގެން 14 އިންޗި އަރާވާ ކައްސަނޫފަރު ގޭގެއިރާނާފައިވާ ގޯގެ ފާރު ރާނާފައިވާކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާ ހއ.ދިއްދޫ ދެޖިސްޓްރާރ ކޯޓުގެ ނަންބަރު: 55/H3C/2018 ދަޢުވާއާއިން ޙުކުމް ތަންފީޒުކުރުވާފައި ހއ.ދިއްދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާއިން ފުރިހަމަ ކުރާފައިވާ ސަބަބުތަކާއިބެހޭ އެ އިދާރާއިން ހުށަހެޅުއްވި، ހއ.ދިއްދޫ ސަލީނާ ގޯއްޗާއި، ކައްސަނޫފަރު ގޯއްޗާއި ދެމެދު ގުޅުން އިމުގެ ސަލީނާ ގޭގެ އިމުގައި ކަރާއި ކައްސަނޫފަރު ގޭގެ އިމުގެ ހުރަގެ ކަންނޭނގެން 14 އިންޗި އަރާވާ ކައްސަނޫފަރު ގޭގެއިރާނާފައިވާ ގޯގެ ފާރު ތަޅާލާ ހއ.ދިއްދޫ ސަލީނާ ގޯއްޗަށް ހއ.ދިއްދޫ ޢާފިޔާން ހައްދަދިފައިވާ ނަންބަރު: 3-H/H/77/94 (1977-12-29) އިމާރާތާއި ގޭގެ ރަޖިސްޓްރީގައި ގޭގެ ބޮޑުމިންކަމަށް ލިޔެފައިވާ މިންވަރު މިއަދު 18 ފެބްރުއަރީ 2019 އިން ފެށިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހއ.ދިއްދޫ ކައުންސިލްގެ އިދާރާއާއި ގުޅިގެން އެފަރާތަށް ހަވާލުކުރުމަށް ވޯލްޑްބޭންކް ސާވިސްގެ މައްޗަށް އަންގާ އަމުރުކުރަން މިކޯޓުން ނިންމީމެވެ."

މިފަދައިންނެވެ.

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއާއި އެ ނުކުތާއަށް ދިމާވާ ޖަވާބު:

4. ކާފުއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރަމުން ދަޢުވާގެ (މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ) ފަރާތުން 01 (އެކެއް) އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. މި ގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާއަކީ،

(ހ) ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/250 ޤަޟިއްޔާގައި، ޤަޟިއްޔާއެއްގައި އެއްވެސް ފަރާތެއްގެ މައްޗަށް ހުކުމެއްކުރާނަމަ، އެފަދަ ހުކުމެއް ކުރަންވާނީ އެ ފަރާތަކަށް މައްސަލައިގައި ޖަވާބުދާރީވުމަށް ފުރުޞަތު ދިނުމަށްފަހުގައި ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައި ވީނަމަވެސް، ކާއްސަކޮށްފަދު ގޮތުގައި ހާދިސާވާ ގޭގެ ފުރު ތަހާގުދަން މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ މައްސަލަ ބުނުމު ކޮށްފައިވީ ބުށްވުނު ޤަޟިއްޔާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އުސޫލާއި ޚިލާފަށް މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ އެއްވެސް ބަޔާނެއް ނުހޯދާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

5. ޝަރީޢަތުގެ އަދި ފުރުގައި ހުށަހަޅާ ޖަވާބު ދައުލަތުގެ އިސްތިއުނާފީ ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތުގެ މުޙައްމަދުގެ ދުސްތޫރީ މަޖިލީހުގައި މި ނުކުތާ އަށް ރައްދުދެވުމުން ބެލިފައިވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2014/HC-A/250 ޤަޟިއްޔާއިން ބެލިފައިވާ މައްސަލައަކީ އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މި މައްސަލަ އާއި ތަފާތު މައްސަލައެއް ކަމަށާއި، އަމުރު ތަންފީޛުކުރުމުގެ މައްސަލައިގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ބަޔާނެއް ހޯދުމަކީ މީގެކުރިން އަމަލުކުރަމުން އަންނަ އުސޫލެއްކަމަށް އެނގިގެންވާ ކަމަށާއި، އެފަދަ އުސޫލެއް ނުވަތަ ޤަވާއިދެއް މިމައްސަލައިގައި ހުރަހަޅައިނުވާ ކަމަށާއި، މިކަންކަމާއި ގުޅޭ އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާއަކީ ސަލްބަ ނުކުތާއެއް ނޫން ކަމަށެވެ.

6. ކ. ދިއްފުށީ ކައުންސިލްގެ އިދާރާގެ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ މަރުޙަލާގައި ބަޔާންކުރައްވަނީ، އިންސާފުގެ މައްސަލައިގައި ކާފުއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 55/H-3-C/2018 ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓުގައިވާ ޙުކުމުން އިންޞާފު ތަޢަށްޤާސީ ކޮންފްލިކްޓް ކަން، އަދި އެކަމުގެ ޒަރޫރު ކުރިން ކޮންފްލިކްޓް ކަން ކަނޑައެޅިގެން އެނގެން ނެތުމުންނާއި، އެ އިދާރާގެ އެފަދަ މަސައްކަތެއް ކުރުމުގެ ތަނަވަސްކަމާއި ވަސީލަތް ނެތުމުގެ ސަބަބުން އެމައްސަލަ ބައްލަވާނެ ވަސީލަތްތެރިކަމެއް ނެތްކަމާއި، އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުމުގެ މި މައްސަލާގައި ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުމުގެ ޑިޕާޓްމަންޓް ސަރވިސްގެ މަސައްކަތް އަދި ކޯޓުތަކުން އެކުލަވާ ކަމަށާއި، ޑިޕާޓްމަންޓް ސަރވިސްގެ ބަޔާން ނުކުރައި މިފަދަ އަމުރުއްކުރުމަށް އެންމެ ރަނގަޅު ގޮތް ކަމުގައި ނުވާކަމަށާއި، ނަމަވެސް ފުލުހުންގެ އެހީތެރިކަމާއި ނުލައި ކައުންސިލަށް މިމައްސަލަ ޙަލްކުރުމަށް ކަމަށެވެ.

7. ކާފުއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 55/H-3-C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމަކީ ބާޠިލުކުރައި، އެ ޙުކުމުގެ ދަށުން ކ. ދިއްފުށި ސްކޫލާ އެލަވަންސް ގޮތުގެ ޕްރޮޖެކްޓްގައިވާ މިންވަރު ހަމަކޮށް، އިންސާފު ސަލާމަތްކުރުމަށް އެއްބަސްވުންތެރިކޮށް އެކަން ބަލައިގަތުމާއި އެ ދީ ގޮތުގެ ފަރިތަކަމުގެ ޒިންމާއެއްކަމެވެ. އަދި އެ ޙުކުމުގައި އެ ގޮތުގެ އިތުރުގެ މަސައްކަތް ބައްލަވައިދެއްވުމަށް އެ ފަރާތްތަކަށް ކ. ދިއްފުށި ކައުންސިލް އިދާރާއަށް ކޯޓުން އަންގާފައިވެއެވެ. މި ޙުކުމުގައި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ދައުރު ނިޔަމަ މަސްއޫލިއްޔަތު ހިމަނާފައެއް ނުވެއެވެ.

8. އިސްތިއުނާފު ކޯޓުގައިވާ ކާފުއަތޮޅު ދިއްފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ޤަޟިއްޔާއާ ކާފުއަތޮޅު ދިއްފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 55/H-3-C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި ބެރުވުން ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގައި ކ. ދިއްފުށި ކައުންސިލް އިދާރާއަށް

މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 55/H-3-C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުމަށްޓަކައި، ޤާނޫނާ އިން ސާފުކޮށް ހަމައެކަނިވެފައި މާލީ ތަނަވަސްކަމާއި، މުވައްޒަފުން ނެތުމަކަން ބޭނުމުން، އެ ސްކޫލާ ބަލައިގަން، ކ. ދިއްފުށީ ކައުންސިލް އިދާރާއާއި ގުޅިގެން، ކ. ދިއްފުށީ ސްކޫލާ އެއްބަސްވުމެއް ގޮތުގައި މިންގަނޑު ހަމަޖެހިފައިވާ މަސައްކަތްކުރުމާ ގުޅޭ ބިޔަ ސަރަޙައްދު އޮތް އަންގައި، އަމުރުކޮށް ދީފައެވެ.

9. މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގެ ނަތީޖާއަކީ، ކ. ދިއްފުށީ ސްކޫލާ ގޯއްޗާއި، ކައުންސަލަށް ގޯތީގެ އިމުގެ މައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށްޓަކައި، ކ. ދިއްފުށީ ސްކޫލާ ގުޅިގެން ގޯތީގެ އިމުގެ ބައެއްގައި ޢިމާރާތްކޮށްފައިވާ ކައުންސަލަށް ގުޅިގެން ގޯތީގެ އިންގާދީ ބަޔާ އިންގާދު ސާފުކުރުމުގެ މަސައްކަތް މުނިސިޕަލް ފިހާރަ ސަރަހައްދު އިން ކުރުމެވެ. މިއީ، އެ މައްސަލަ ހައްލުކުރުމަށްޓަކައި ފުރުޞަތުގެ އެދިފައިވަނީ ހުރިހާ ބިމާބެހޭ ގުޅުމުގެ ބަޔާނެއް، ފުރުޞަތު މިނިވަނުކޮށް، މާލެއަތޮޅު ދިއްފުށީ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 55/H-3-C/2018 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ތަންފީޛުކުރުމެވެ. އަދި އެ މަސައްކަތް ކުރުމަށް މިނިވަން ބިމާ ސަރަހައްދު އޮތް އަންގައިދީފައިވާ، މިނިވަން ބިމާ ސަރަހައްދުގެ ބައެއް ނުހިމެނި، އެ މަސައްކަތަށް މިނިވަން ބިމާ ސަރަހައްދު އޮތް ކުރިމަތިން މަސައްކަތްތައް ނިމިފައެވެ.

10. މިހިސާބުން ފެނިގެން އެފަދަގޮތަށް ސުވާލަކީ، މިނިވަން ބިމާ ސަރަހައްދުގެ ބައެއް ނުހިމެނި، މިފަދަ އަމުރެއް މިނިވަން ބިމާ ސަރަހައްދުގެ މައްޗަށް ކުރިމަތިކުރެވިދާނެތޯއެވެ. މިއައްސަ ވ މުޤައްރަރު އޮތީ އަދި ކޯޓުތަކުގެ ތިމަރަފުށީ ކައުންސިލްގެ އިދާރާ (2015)[2] އާއި ޢާއިޝަތު ޤަޟިއްޔާ އަދި ހައިކޯޓުގެ ހައިސިއްޔަތު ބަލައި ނިންމާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. އެ ޤަޟިއްޔާއިން ބަޔާންވީ ކަންކަމުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ އެއް ކަމަކީ، މައްސަލައިގެ

2 2014/HC-A/250

ބަޔެއް ނުހޮއްދައި ހާއްސަ އެހީއަން ބޭނުންވާ މީހަކު ބެލުމަށް ކުރެވުނު ތިމަރަފުށީ ފުރުސަތު ދީފައިނުވާ ކަމުގެ ދައުލަތުގެ ޙައްޤު ދިފާޢުގައި ދަސްކޮށްދެނީ ކަމަކަށް ނުވާނެއެވެ. އެ މަސައްކަތް ބަލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން އެ ނުކުމެވޭނީ ގޮތަކަށް ގަބޫލު

ކުރެވެން ނެތިއްޖެނަމަ،[3]

"…. ދ. ތިމަރަފުށީ މަހަ ހަޤީގާ އަދި ދައުލަތުގެ ޙާއްސަ އެހީއަން ބޭނުންވާ މީހުން ބައިތިއްބާ މަޢުލޫމާތުގައި ބާއްވައިގެން ސަރުކާރުގެ ޚަރަދުގައި ބޭސް ފަރުވާކުރުމާއި، އެހެނިހެން އެހީ ދެވެންޏާއިމަން އަމަލުކުރަމުންގެންދާއިރު، އެޗްސިއްޔާ އަކުޑުގައި ހިންގުމިރު ދައުލަތް ތަދައްމުލުކުރާއި ދައުލަތުގެ ބައިއް ހުއްދަވާއިރުންވަމުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރީޢަތް ހިންގުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ އަދުލުވެރިކަމާއި، ހަމަހަމަކަމާއި ހަމަހަމަކަން ގެއްލި ގޮތަށް ޖަޒީ އަދާލަތުގެ އުސޫލުތަކާއި (principles of natural justice) ހިލާފު ކަމުގައިކަމުންނެވެ…"

މިފަދައިންނެވެ. މިސާލަކަށް އަމިއްލަ ގޮތަކަށް ހޯދުމަކާ އިން ސާފުކުރުމަކީ މަޢުލޫމާތު ޖުޑިޝަލް ސަރވިސް އިން އާންމު އުސޫލުން ކުރާކަމެއް ނޫނެވެ. ވީމާ، އެ މަސައްކަތަކީ ޖުޑިޝަލް ސަރވިސް އަށް ކުރެވިދާނެ މަސައްކަތެއްކަމާ ނުބަލައި އެ މަސައްކަތްކަމުގައިވާތީ ޖުޑިޝަލް ސަރވިސްގެ މަސައްކަތް އެންގިދާނެކަމަށް އަހަރެން ނުދެކެމެވެ. އަދި މި ނަތީޖާ ނުކުންނަ ގޮތަށް މަޙްކަމާއި ދެއްކެވި ފުރުޞަތުގެ ކުރިން ނިންމާފައިވާ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކޮށް މި މައްސަލަ ބެލުމަށްޓަކައި މަޙްކަމާއި ދެއްކެވި ފުރުޞަތުގެ ބަލައިދިނުމަށް ކަމަށް އަހަރެން ދެކެމެވެ.

[3] ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާގެ 5 ވަނަ ނަންބަރުގެ (ނ) ގައި.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމުން، އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަކަށް ބިނާކޮށް ކާފުއަތޮޅު ދިއްފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 11/H-3-C/2019 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް ބާޠިލުކޮށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު: 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 46 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ ދަށުން މި ދަޢުވާ ކާފުއަތޮޅު ދިއްފުށި މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް ތަޙްޤީޤުކުރުމަށް މި ޤަޟިއްޔާ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ކަނޑައަޅައި، ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ޝުޢައިބު ޙުސައިން ޒަކަރިއްޔާ	އިސްވެފަނޑިޔާރު ޙުސައިން ޝަހީދު (ރިޔާސަތު)	ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު